

at den samme Fremgangsmaade kan, om man vil, gjøres almindelig i Forbindelse med vort nuværende Valgsystem. Det har altid forekommet mig som et Misgreb ved vort Valgsystem, at den skriftlige Valghandling nødvendigvis skulde foregaae samme Dag, som den mundtlige eller egentlige Valghandling, og jeg har altid holdt for, at man hellere burde holde disse Valghandlinger adskilte fra hinanden, idet enhver Kreds i Districtet paa den Maade vilde skee lige Ret; thi i saa Fald vilde det ikke være forbundet med Banffeligheder, at der blev foretaget skriftlig Afstemning paa flere forskellige Steder. Naar man nu derimod vilde sige: ja, derved taber den første Deel af Valghandlingen, den Deel af Valghandlingen, ved hvilken Candidaterne ere tilstede, sin Betydning, saa siger jeg, at man allerede fra mangfoldige Candidaters Side har gjort sig en vis Umage for, at den skulde tabe sin Betydning. Det Rette har altid syntes mig at være at overlade Candidaterne selv at afgjøre, hvorvidt de vilde møde eller ikke; nu derimod skal Kandidaten svøbe sig ind i en Sygeattest, der maa afgaae med Posten, for at han kan blive borte fra et Valgsted, hvor det er ham ubequem at indfinde sig. Det er altid meget relativt at sige, om en Mand befinder sig saaledes, at han uden Fare kan reise 10, 12, 16 eller 20 Mill, eller om der virkelig er Fare for ham. Det er under denne Form, at flere Candidater allerede ere udeblevne; jeg bebrejder dem det ikke, jeg siger, at det ligger i Valgloven. Allerede da Valgloven blev til, har jeg gjort den samme Indsigelse og raadét til at lade det beroe paa Candidaterne selv, om de ville være tilstede eller ikke; men ere vi først komne til den Erkjendelse, at dette maa være Kandidatens egen Sag, saa tror jeg, at man ogsaa maa komme til den Erkjendelse, at, skal Appellen — thi saaledes betragter jeg Overgangen fra det egentlige Valg til den skriftlige Afstemning — fra det hele Publicum til en mere indsnævret Valgkreds være saa fuldstændig som mulig, saa maa der ogsaa gives saa mange af de stemmegivende Vælgere som muligt Leilighed til at afgive deres Stemme. Begynde vi altsaa her med at bryde en Bet, som vi ere inde paa, saa synes jeg, at vi bør

gjøre det paa en saadan Maade, at vi kunne overføre den samme Regel paa andre Valgkredse, og deri var der saa ingen Banffelighed.

Indenrigsministeren: Jeg har betragtet denne Lov som en reen Undtagelseslov. Skulde der gaaes frem saaledes, som den ærede sidste Taler yttrede, saa ryster man, saavidt jeg kan skjønne, det hele Valgsystem. Det er nemlig Meningen med den skriftlige Afstemning, at der appelleres til de tilstedeværende Vælgere, og at der af dem skal foretages en nøagtigere Afstemning om, hvo der skal vælges. Skal man udskyde den hele skriftlige Afstemning til en senere Tid, saa bevirker man, at der kan komme mange flere og andre Vælgere til at deeltage i Valget, og det forekommer mig at være en reen Destruering af det hele nærværende Valgsystem. Jeg kan finde det rigtigt, at man her ved den skriftlige Afstemning, ganske undtagelsesvis, fordi Beboerne af en Ø, der ligger endeel Mile ude i Havet, ikke kunne komme tilstede, giver dem Udgang til senere at kunne stemme med; men udskyder man det Hele til en anden Dag, saa giver man andre Vælgere, som kunne have været tilstede ved Valget, men som ikke vare mødte, Udgang til senere at komme med, og saa forrykker man, som allerede bemærket, det hele Valgs Betydning, saa faaer Valget i Kallundborg en ganske anden Betydning end Valgene i alle de andre Districter i hele Kongeriget.

Fsberning: Jeg tror ikke, at denne Fare i mindste Maade er forhaanden. Det Valgsystem, vi have optaget, er i en væsentlig Grad i en lang Række af Aar prøvet i et andet Land, hvor det har udviklet sig ganske naturligt; da vi skulde til at overføre det her, vilde vi forbedre Adskilligt ved det, og jeg tror, at det efterhaanden har vist sig, at vi ikke have forbedret det, men gjort det mindre godt; thi flere af de Bestemmelser, som man dengang trængte ind, føles allerede nu som besværlige, og blandt disse uheldige Bestemmelser er ogsaa den om den tvungne Tilstedeværelse. Jeg kan derfor, som sagt, ikke skjønne, at der